

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2252383
Steller: J. Bockma, W. den Heeten, M. Duimel
Datum commissie:
Datum raadsvergadering:

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: M. van der Ven en K. Hakhoff
E-mail: j.bockma@hoorn.nl

Onderwerp

Verordeningen Jeugd en Maatschappelijke Ondersteuning 2025

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Verordening Jeugd 1 juli 2025
2	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 1 juli 2025
3	Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning
4	Normenkader Begeleiding en Dagbesteding
6	Was wordt lijst verordening Jeugd
7	Was wordt lijst verordening Wmo

De raad besluit

Overwegende dat de raad op 7 februari 2023 de: 'Beleidsuitgangspunten Inkoop Jeugd en Wmo Westfriesland 2024 en verder' heeft vastgesteld, wordt nu voorgesteld om te besluiten om:

1. de huidige Verordening Jeugd gemeente Hoorn 2025 vanaf 1 juli 2025 in te trekken;
2. de huidige Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Hoorn 2025 vanaf 1 juli 2025 in te trekken;
3. voorliggende Verordening Jeugd gemeente Hoorn 2025 met ingang van 1 juli 2025 vast te stellen;
4. voorliggende Verordening Maatschappelijk Ondersteuning gemeente Hoorn 2025 met ingang van 1 juli 2025 vast te stellen.

Samenvatting

De verordeningen Jeugd en Wmo moeten worden aangepast, omdat op 1 juli de nieuwe inkoopcontracten met de zorgaanbieders voor Jeugd en Wmo ingaan. Ook moet er door een aantal rechterlijke uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) anders gewerkt worden door 1.Hoorn. Zorgtoewijzingen worden weer in uren, dagdelen of etmalen toegekend in plaats van in resultaten. Voor inwoners wordt het met deze veranderingen duidelijk op hoeveel ondersteuning ze kunnen rekenen. In het onderzoek dat wordt uitgevoerd om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor een Jeugd- of Wmo-voorziening zijn de begrippen eigen kracht en gebruikelijke hulp verder uitgewerkt. De Wmo en Jeugdwet geven daar onvoldoende duidelijkheid over. De wijzigingen in de nieuwe verordeningen Jeugd en Maatschappelijke Ondersteuning zijn vooral bedoeld om de inwoner een beter inzicht te geven in wat de gemeente van de inwoner zelf en het sociaal netwerk verwacht én wanneer er gebruik kan worden gemaakt van het voorliggend veld. Maatwerkvoorzieningen, waarvoor een zorgtoewijzing van 1.Hoorn nodig is, worden ingezet als er geen andere oplossingen mogelijk zijn. De Sociale Cliëntenraad heeft meegelezen met de verordeningen en geadviseerd. Deze adviezen zijn meegenomen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De huidige verordeningen moeten worden aangepast door de nieuwe beleidsuitgangspunten, de nieuwe inkoopperiode en rechterlijke uitspraken.

Belang

Op 1 juli gaan de nieuwe inkoopcontracten in voor Jeugd en Wmo. Maatwerkvoorzieningen worden vanaf die datum op een andere wijze toegekend. De verordeningen moeten hierop worden aangepast.

Centrale vraag

Op welke manier wil de raad jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning bieden aan de inwoners?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Kinderen en jongeren kunnen gezond, veilig en kansrijk opgroeien en volwassenen kunnen zo lang mogelijk zelfstandig en volwaardig meedoen aan de maatschappij ondanks eventuele beperkingen.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan Global Goal 3: 'good health and well – being'. Het voorstel heeft een positief effect op onder andere de welvaart, de gezondheid en het geluksgevoel van de samenleving in zijn algemeen.

4. Kaders

Wmo 2015

Gemeenten zijn via de Wmo verantwoordelijk voor mensen die niet op eigen kracht kunnen participeren of niet zelfredzaam zijn. De Wmo kent algemene voorzieningen die in principe voor iedereen toegankelijk zijn, maar ook maatwerkvoorzieningen die niet voor iedereen toegankelijk zijn. In artikel 2.1.3 van de Wmo 2015 staat dat de gemeenteraad een verordening moet vaststellen waarin regels worden opgenomen over hoe de gemeente ondersteuning biedt aan inwoners en hoe zij deze ondersteuning moeten aanvragen. Ook staat in de verordening de wijze waarop maatwerkvoorzieningen worden toegekend, de criteria voor de beoordeling van een hulpvraag en de hoogte van de eigen bijdragen van cliënten.

Jeugdwet

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van jeugdhulp. In de Jeugdwet staan onder andere de kaders en richtlijnen beschreven over waar deze jeugdhulp aan moet voldoen, en waar de inwoner recht op heeft. De verordening is de lokale uitwerking van de Jeugdwet.

Beleidsuitgangspunten Inkoop Jeugd en Wmo Westfriesland 2024 en verder

De beleidsuitgangspunten zijn vastgesteld op 7 februari 2023 door de Hoornse gemeenteraad en vormen de kaders van de nieuwe inkoop van Jeugd en Wmo. Bij Jeugd gaat het om de inkoop van specialistische jeugdhulp, jeugdhulp met verblijf en hoog specialistische jeugdhulp. Bij Wmo gaat het om de inkoop van huishoudelijke ondersteuning, begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf.

5. Argumenten

Wmo - gedachte

De Wmo is bedoeld om mensen te helpen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te wonen en mee te doen aan de samenleving. Hierbij is de inzet van het sociaal netwerk heel belangrijk. Ook het voorliggend veld, bestaande uit algemene of andere voorzieningen, is heel belangrijk binnen de Wmo. Deze voorzieningen zijn vrij toegankelijk voor iedereen. Een maatwerkvoorziening wordt pas ingezet als er geen geschikt vrij toegankelijk aanbod is en het sociaal netwerk onvoldoende kan helpen.

Maatwerkvoorzieningen zijn individuele voorzieningen die specifiek zijn afgestemd op de persoonlijke situatie. Deze voorzieningen zijn niet vrij toegankelijk.

Jeugd – gedachte

De gedachte achter de Jeugdwet en daarmee de jeugdhulp in Hoorn is het bieden van ondersteuning aan jongeren en hun gezinnen bij opgroei- en opvoedproblemen. De ondersteuning is mede gebaseerd op de overtuiging dat hulp effectiever is wanneer deze dichtbij georganiseerd wordt, in de leefomgeving van het kind. De centrale uitgangspunten van de Jeugdwet zijn eigen kracht, preventie, tijdige en passende hulp, en onderlinge samenwerking. Er wordt gestreefd naar het versterken van het probleemoplossend vermogen van gezinnen en hun sociale netwerk, zodat zij zoveel mogelijk zelf regie kunnen voeren over hun situatie. Daarnaast wordt ingezet op het vroegtijdig signaleren en voorkomen van problemen om zwaardere vormen van jeugdhulp te voorkomen. Dat neemt niet weg dat er soms aanvullende ondersteuning nodig blijkt. Voor het bieden van aanvullende (hoog)specialistische ondersteuning kan er doorverwezen worden naar gecontracteerde zorgaanbieders. Uitgangspunt daarbij is 'lokaal waar het kan, regionaal waar het nodig is', waarbij de zorg afgeschaald wordt als dat mogelijk is, en opgeschaald wordt als dat moet.

De beleidsuitgangspunten Inkoop Jeugd en Wmo

In de beleidsuitgangspunten is de gedachte van de Wmo en de Jeugdwet verder doorvertaald naar de lokale situatie. Het belangrijkste accent ligt op de beweging naar het voorveld, het bieden van goede en toegankelijke ondersteuning, gezamenlijke verantwoordelijkheid, betaalbaarheid en het verbeteren en versimpelen van de systematiek.

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning

In de nieuwe verordening wordt de Wet en de gemeentelijke visie ingevuld door het Wmo – onderzoek op te nemen en de afweging van de begrippen 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp' te verduidelijken. Het Wmo – onderzoek is de basis voor een eerlijk, zorgvuldig en op maat gemaakt besluit over ondersteuning. Door goed onderzoek wordt duidelijk wat iemand echt nodig heeft. Binnen de Wmo zijn er geen standaardoplossingen, maar wordt gezorgd voor oplossingen die passen bij iemands persoonlijke situatie.

Als uit het Wmo-onderzoek blijkt dat een maatwerkvoorziening nodig is, wordt er gebruik gemaakt van een wetenschappelijk onderbouwd normenkader voor huishoudelijke ondersteuning, begeleiding en dagbesteding. Dit naar aanleiding van jurisprudentie van de CRvB. Huishoudelijke hulp en begeleiding worden geïndiceerd op basis van uren. Dagbesteding en kortdurend verblijf worden geïndiceerd op basis van dagdelen en etmalen. Door het gebruik van normenkaders wordt de zorgtoewijzing objectief, transparant en toetsbaar.

Samenvattend wordt met de nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning de lokale regelgeving conform wetgeving, jurisprudentie en inkoopafspraken geactualiseerd. Op die manier ontstaat er een uniforme en transparante werkwijze voor zorgtoewijzing en sluit de verordening aan bij de regionale samenwerking.

Verordening Jeugdhulp

De beleidsuitgangspunten inkoop jeugdhulp en Wmo bieden het kader voor de inkoop van specialistische en hoog specialistische jeugdhulp per 1 juli 2025. Binnen dit kader vallen ook belangrijke ontwikkelingen op het gebied van jeugdhulp, waaronder de landelijke Hervormingsagenda en het bovenregionale plan *Een Thuis voor Noordje*. Deze richt zich op hoofdlijnen op de transformatie-opgaven welke meegenomen zijn in de nieuwe verordening Jeugdhulp; de beweging naar het voorveld, het dragen van gezamenlijke verantwoordelijkheid en het verbeteren en versimpelen van de systematiek.

Daarnaast stelt de landelijke Hervormingsagenda Jeugd dat gemeenten en jeugdhulpaanbieders zich de komende jaren op een aantal ontwikkelingen moeten richten, waaronder het scherper toepassen van de reikwijdte van de Jeugdwet; het borgen van voldoende, effectief preventief aanbod; en het versterken

van de lokale toegang/ wijkteams. Dit alles ten behoeve van het verhogen van de kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Binnen de nieuwe verordening Jeugd komen deze kaders en ontwikkelingen samen. Hierbij wordt onder andere inzichtelijk onderscheid gemaakt tussen de beschikbare voorliggende voorzieningen, met aansluitend de (hoog)specialistische zorgvormen wanneer aanvullende ondersteuning nodig blijkt.

De wijze van beoordeling van de aanvullende ondersteuning, en daarmee de criteria tot doorverwijzing naar geïndiceerde zorg, is eerder op 1 januari 2025 op basis van jurisprudentie van het CRvB toegevoegd aan de verordening Jeugdhulp. In de nieuwe verordening Jeugdhulp per 1 juli worden deze criteria geactualiseerd op basis van de landelijke modelverordening Jeugdhulp van het VNG, die in december 2024 is gepubliceerd. Samenvattend worden daarmee landelijke en regionale kaders en ontwikkelingen, lokaal geborgd en ondergebracht in de (nieuwe) verordening Jeugdhulp.

Alternatieven

Het handhaven van de huidige verordeningen en systematiek wordt afgeraden vanwege strijdigheid met jurisprudentie en het ontbreken van aansluiting op het nieuwe regionale contract.

Als ervoor wordt gekozen om het onderzoek en de analyse van eigen kracht en gebruikelijke hulp minder expliciet uit te schrijven geeft dit onduidelijkheid voor de inwoner. Het doel is om het onderzoek zoveel mogelijk te standaardiseren.

In de verordening Maatschappelijke ondersteuning worden geen inkomensgroepen uitgezonderd van de eigen bijdrage (abonnementstarief). In de praktijk komt bij 1.Hoorn heel beperkt het verzoek binnen om geen eigen bijdrage op te leggen. Indien iemand de eigen bijdrage niet kan betalen, is er de mogelijkheid om de eigen bijdrage niet op te leggen.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

De sociale cliëntenraad is gevraagd om mee te lezen en advies te geven. De ontvangen adviezen van de sociale cliëntenraad zijn meegenomen in de uitwerking van de verordeningen en zijn, waar van toepassing, verwerkt in de verordeningen.

Het werken met normenkaders binnen de begeleiding en dagbesteding Wmo is nieuw voor inwoners en consulenten. Dit vraagt om goede communicatie en voldoende scholing van medewerkers. Vooral in het begin zal de nieuwe werkwijze tijd kosten om te wennen aan het werken met normenkaders en het indiceren van de ingekochte producten. Er zal gemonitord worden of de doorlooptijden behaald gaan worden en of de consulenten de tijd krijgen om zich de nieuwe werkwijze eigen te maken.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat. De uitvoering vindt plaats binnen de bestaande budgetten.

Omdat van een arrangementensysteem overgestapt wordt naar een urensysteem is niet goed in beeld wat dit voor financiële consequenties heeft. De verwachting is dat verhoging van budgetten niet nodig zal zijn. Op termijn wordt verwacht dat het sociaal netwerk beter wordt benut binnen de jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning en er vaker voorliggende voorzieningen worden geadviseerd door 1.Hoorn en minder (dure) maatwerkvoorzieningen. Het is nu echter niet duidelijk wat dit gaat opleveren.

8. Communicatie

De nieuwe verordeningen worden gepubliceerd en openbaar gemaakt als deze zijn vastgesteld. De verordeningen worden daarna ook met aanbieders en andere belanghebbenden gedeeld. De sociale cliëntenraad Hoorn wordt op de hoogte gesteld welke aanbevelingen vanuit hun kant zijn overgenomen en welke redenen er waren voor het wel of niet overnemen van hun adviezen.

9. Realisatie

Na vaststelling van de nieuwe verordeningen zullen deze in werking treden en gehanteerd gaan worden door beleid en de toegang. Bestaande werkinstructies zullen worden aangepast op basis van de nieuwe verordening.

De verordeningen worden tevens verder geconcretiseerd in de nadere regels. Deze zullen na vaststelling van de gewijzigde verordeningen zo snel mogelijk door het college worden behandeld. Na vaststelling in het college zullen deze in werking treden en worden gepubliceerd.

Hoorn,

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester